

Handläggare
Maria Dorch

Mentorskap för ställföreträdare

Förvaltningens förslag till beslut

Överförmyndarnämnden beslutar att:

1. Införa ett mentorskapsprogram på försök för nya gode män i enlighet med förvaltningens förslag.
2. På försök införa certifiering av erfarna gode män och förvaltare i enlighet med förvaltningens förslag.
3. Förvaltningschefen får i uppdrag att bestämma försöksperiod och besluta om mentorernas arvode.

Håkan Andersson
Förvaltningschef

Sammanfattning

Nämnden har brist på gode män och förvaltare. Det finns därför ett behov av att serviceförvaltningens förvaltarenhet med professionella ställföreträdare tar fler änden. Det finns även ett behov av att rekrytera fler ideellt arbetande ställföreträdare och att ge befintliga ställföreträdare ett bättre stöd så att de stannar och tar fler uppdrag. Ett sätt att underlätta möjligheten att rekrytera nya gode män och förvaltare är att erbjuda några en mentor, det vill säga en erfaren ställföreträdare som hjälper dem i början av uppdraget. Kommunfullmäktige har i budget för 2023 givit nämnden i uppdrag att införa ett sådant mentorskap. Därutöver föreslås att ett försök med certifiering införs.

Bakgrund

Enligt 11 kapitlet 12 § föräldrabalken ska till god man eller förvaltare utses en rättrådig, erfaren och i övrigt lämplig person. Innan en person förordnas till god man eller förvaltare ska denne genomgå en

lämplighetsprövning. Prövningen består av att förvaltningen kontrollerar personen mot Rikspolisstyrelsens belastningsregister, inhämtar förvaltarfrihetsbevis och kreditupplysning samt gör en kontroll av ställföreträdarens skattepliktiga ekonomi och är särskilt uppmärksam vid en mycket låg inkomst samt kontroll att personen inte är aktuell hos socialtjänstens försörjningsstöd. Förvaltningen genomför även en kortare introduktionsutbildning av de som inte förekommer i ovanstående register innan de bedöms som lämpliga att förordnas till uppdrag som god man eller förvaltare. Det finns ingen rättighet att bli god man eller förvaltare och lämplighetsprövningen är inget beslut som kan överklagas.

Ärendet

Ärendet har tagits fram av förvaltningens stab. Synpunkter har inhämtats från Stockholms läns god mans- och förvaltarförening. Förvaltningen har studerat mentorskap och certifieringar som finns på andra överförmyndarförvaltningar i landet. Det gäller särskilt Nacka kommun.

Förvaltningens förslag

Några nya utomstående gode män som rekryteras föreslås erbjudas en erfaren mentor. Möjligheten att erbjuda mentor till nya gode män är beroende av antalet gode män som rekryteras samt antalet erfarna ställföreträdare som certifieras. Uppdrag avser minst 5 timmar under en period av 6 månader och hjälp vid första årsräkningen. Mentorskapet ersätter inte förvaltningens utbildningar för nya gode män utan ska ses som ett komplement där en erfaren ställföreträdare delar med sig med praktiska tips om hur man startar upp ett uppdrag, hur man organiserar den ekonomiska förvaltningen samt upprättar lämpliga rutiner för arkivering och dokumentation av uppdraget.

Att en person bedöms lämplig för att utföra uppdrag är i sig ingen garanti för att personen sedan utför uppdraget med hög kvalitet. Att en person är lämplig för ett uppdrag är den lägsta nivån för att få ett uppdrag. Överförmyndarförvaltningen i Stockholm vill säkerställa och även höja kvaliteten på hur uppdragen utförs och vill därför möjliggöra för erfarna gode män och förvaltare som förordnats enligt 11 kap. 4 och 7 §§ föräldrabalken att bli certifierade som mentorer. Utöver att en god man eller förvaltare är lämplig för uppdrag enligt ovan nämnda registerkontroller krävs för certifiering att ställföreträdaren uppfyller följande krav för certifiering.

Krav för certifiering:

- Verkat som god man eller förvaltare i minst 2 år.

- Genomgått en grundutbildning för gode män samt avser delta i informationsmöten och utbildningar som förvaltningen ger.
- Visar att man är förtrogen med sitt uppdrag och fullgör sina åtaganden till huvudmannens bästa.
- Visat att man samarbetar väl med huvudman, närstående och förvaltningen.
- Genomgått kunskapstest med godkänt resultat.
- Följt nämndens tidsangivelser för inlämnade av förteckning, årsräkningar och sluträkningar samt nämndens begäran om kompletteringar och yttranden.
- Lämnat in korrekta årsräkningar.

Certifieringen föreslås vara tidsbegränsad till 3 år. Därefter får nytt kunskapsprov avläggas för bibehållen certifiering. Certifieringen föreslås återkallas av förvaltningen om ställföreträdaren inte längre uppfyller kraven för certifiering. Om ställföreträdaren inte heller är lämplig att inneha uppdrag som god man eller förvaltare blir det en fråga för överförmyndarnämnden i enlighet med 11 kap. 20 § föräldrabalken.

Förvaltningen föreslår de ställföreträdare som ska erbjudas möjlighet att certifieras. Ställföreträdare bjuds in till ett informationsmöte samt får genomgå ett kunskapstest. Vid avklarad certifiering erhåller ställföreträdaren ett intyg om detta. Fördelen med en certifiering för ställföreträdaren är följande:

- Intyg om certifiering.
- Får årsräkningar granskade med prioritet.
- Får vara mentor för nya gode män.

Ett år efter införandet ska förvaltningen genomföra en utvärdering av försöket med mentorskap och certifieringen och rapportera resultatet till överförmyndarnämnden.

Ett mindre arvode föreslås utgå till den ställföreträdare som åtar sig att vara mentor i nivå med de arvoden som i övrigt gäller för olika uppgifter som gode män och förvaltare utför. Förvaltningen föreslår att nämnden beslutar att införa ett mentorskapsprogram på försök för nya gode män. Förvaltningen föreslår även att nämnden beslutar att på försök införa certifiering av erfarna gode män och förvaltare. Slutligen föreslås att förvaltningschefen får i uppdrag att bestämma försöksperiod och besluta om mentorernas arvode.